

משולחן המנכ"ל

בני המשפחות השכולות וחברי המל"מ היקרים, עשרה חודשים עברו, ואנחנו עדין בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל". הלחימה בעזה נמשכת, הצפון פונה מתושביו עקב הלחימה מול החיזבאללה, וכולנו בימים אלה בהמתנה לתגובה של החיזבאללה ואיראן לסיכולים הממוקדים. נמשיך לחזק את חברינו בקהילת המודיעין שמלווים את הלחימה הקשה, ותומכים במתן מודיעין איכותי וחשוב לכוחות הלוחמים. ליבנו עם המשפחות השכולות של קהילת המודיעין וב-18 ליוני קיימנו במל"מ את טקס ההתייחדות השנתי לזכר 781 חללי קהילת המודיעין, במעמד שר הביטחון, הרמטכ"ל, ראשי קהילת המודיעין, בני המשפחות השכולות ואנשי הקהילה בעבר ובהווה. ליבנו עם 115 החטופות והחטופים שעדין מוחזקים בידי החמאס האכזרי במנהרות עזה וכולי תקווה שישובו במהרה הביתה. המל"מ חזר לפעילות מלאה מאז חודש מרס. מבקרים רבים ובהם תלמידי בתי ספר מרחבי הארץ לצד מבקרים מהארץ ומח"ל, פוקדים את המקום ומתרשמים לחיוב מההדרכות של מתנדבי המל"מ ומסיפורי המורשת הרבים. מיצג הרשע הזמני ממשיך לפעול. כמות רבה של מבקרים, בעיקר מחו"ל, מגיעים לביקור והתרשמות מהחוויות הקשות שעברנו ב-7 לאוקטובר 2023. שידורי זומל"מ נמשכו כסדרם מדי שבוע ועל כך תודתי לחברת הוועד המנהל יוכי ארליך הפועלת במסירות רבה ולמרצים המופיעים בהתנדבות מלאה, לחברי "מבט מל"מ" בהובלת תא"ל (בדימוס) ד"ר יוסי בן ארי השוקדים על הוצאת הגיליונות האיכותיים. לקראת אוקטובר יצא גיליון 98 שיעסוק אף הוא במלחמת "חרבות ברזל". במל"מ התקיימו מגוון אירועים שכללו: בימת מודיעין, ערבי חבצלת, השקות ספרים ואירועי מורשת והנצחה לצד פעילות עצמאית של גופי הקהילה השונים. פעילות מכוני המחקר נמשכת כסדרה. המכון למתודולוגיה של המודיעין קיים מגוון מפגשים, קידם עבודות מחקר ומפגשים עם גורמים בארץ ובחו"ל. מרכז המידע למודיעין ולטרור הרחיב את כמות הפרסומים שלו בעברית ובאנגלית. בתחום התשתיות במל"מ סיימנו את פרויקט הנגשת האתר לנכים. בימים אלה אנו מקדמים שני פרויקטים של תצוגת הרשע הגדולה מאחורי האמפי, ומיצג המודיעין שאמור להיפתח בפברואר 2025. בתקופה הקרובה נמשיך ונעסוק בנושאים הקשורים במלחמת "חרבות ברזל". ברצוני להודות למתנדבים שלנו יוצאי קהילת המודיעין הפועלים לצד צוות המל"מ, במסירות ובאחריות, מדריכים את המבקרים השונים ומעשירים אותם בידע ובמורשת של קהילת המודיעין. אני מאחל לכולנו המשך עשייה מבורכת, ושנדע ימים טובים יותר, שקטים ובטוחים.

בברכה

תא"ל (מיל) יובל הלמיש
מנכ"ל המל"מ

המל"מ המשיך לקיים שידורים מקוונים בזום בסוגיות הקשורות בסדר היום. המגזין מתקיים בשיתוף מתג. בכל יום ראשון ומשתתפים בו אלפי חברים. מרכזת ומנחה: **יוכי ארליך**. בחודש אוגוסט יצאנו לפגרה ונשוב למגזין ב-1 בספטמבר 2024.

להלן פירוט ההרצאות שהתקיימו בתקופה האחרונה:

■ **אנטישמיות בקמפוסים בעולם: איומים עכשוויים ותגובות נחוצות.** הרצתה: **שלי וולקוביץ**, מנכ"לית ההתאחדות העולמית של הסטודנטים היהודים (WUJS) וחברת פורום דבורה*, שירתה במספר תפקידים במוסדות ממשלתיים, בהם כיועצת בכירה במשלחת הקבועה של ישראל לארגון ה-OECD לתחומי המדע, הטכנולוגיה והחדשנות. (16.06.24)

■ **חוסנה המאותגר של החברה הישראלית מצוי בירידה ברורה. האם אפשר לעשות משהו בנושא חיוני זה? הרצה:** תא"ל (בדימוס) ד"ר **מאיר אלרון**, ראש האשכול הפנימי במכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) אוניברסיטת תל אביב, בעבר סגן ראש אמ"ן. (23.6.24)

■ **מלחמת רוסיה-אוקראינה: מאזן ביניים והקשר המזרח תיכוני.** הרצה: סא"ל (מיל) **דניאל ראקוב**, עמית מחקר בכיר במכון ירושלים לאסטרטגיה וביטחון (JISS), בעבר קצין בכיר באמ"ן. (30.6.24)

■ **חמאס, הדרך ל-7 באוקטובר - לא נניף דגל לבן.** הרצה: ד"ר **רוני שקד**, מכון טרומן, האוניברסיטה העברית ירושלים. (7.7.2024)

■ **איראן - הנמלטים - גרסת איראן.** הרצה: **בני סבטי**, חוקר בתוכנית איראן במכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS). בעבר שירת באמ"ן בעיקר בתפקידי מחקר. (14.7.24)

■ **האם מלחמת לבנון השלישית בפתח או חיזבאללה וישראל שולטים בגובה הלהבות? הרצה:** פרופ' **אייל זיסר**, פרופסור להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה באוניברסיטת תל אביב מומחה לסוריה ולבנון. סגן רקטור, בעבר דיקן מדעי הרוח וראש מרכז דיין לחקר המזרח התיכון. (21.7.24)

■ **חיסולו של יחיאל עיאש (המהנדס) - סיפור של נחישות, יצירתיות וטיפ טיפה מזל.** הרצה: **עמי מורן**, גמלאי שב"כ. (28.7.24)

להלן נביא לקט נבחר של תמצית ההרצאות.

* פורום דבורה הינו עמותת א-מפלגתית ללא כוונת רווח, המורכבת מרשת של נשים מקצועיות במגוון תחומים הקשורים לביטחון הלאומי ולמדיניות החוץ של ישראל.

חיסול יחיא עיאש

עמי מורן

ההרצאה נפתחה ע"י מנכ"ל המל"מ חלמיש. הוא הקדיש את דבריו ל-12 הילדים ממגדל שמש שנרצחו מירי של רקטה איראנית שנורתה ע"י חיזבאללה, ופגעה בילדים ובילדות ששיחקו במגרש הכדורגל בכפר.

בהמשך הוצג מבצע חיסולו של יחיא עיאש 'המהנדס' ע"י השב"כ ב-5 בינואר 1996. ההרצאה כללה תיאור של המרדף אחרי עיאש, מהרגע שהבינו בשב"כ שהוא האיש העומד מאחורי הכנת מכונית תופת שנתפסה ברמת אפעל ב-21 בנובמבר 1992 ומכונית התופת שהתפוצצה סמוך לפונדק מחולה, ב-16 באפריל 1993, עד הרגע בו חוסל באמצעות טלפון סלולרי שהועבר לסייען של

עיאש ברצועת עזה באמצעות מקור שב"כ. בהמשך תוארה השתלשלות האירועים שהובילה למבצע, וכיצד נחישות ויצירתיות וטיפ-טיפת מזל, הביאו את המבצע לרגע השיא שלו. חיסולו של רב מרצחים. יריב פיקח וחשדן, הופל בסופו של דבר בשל חולשה אנושית אחת שלו, שהביאה לחיסולו.

דבר העורכת

קוראים יקרים,

12 הילדים הדרוזים ששיחקו כדורגל בשבת הארוכה היא במגדל שמש נכנסו לספר תולדות ברית האחים בין העדה למדינת ישראל. חשוב לזכור. העדה הדרוזית מפוזרת בעיקר בלבנון, בסוריה וב ישראל. היא הצמיחה מאות בשנים אנשי דת ולוחמים עזי נפש, שלא חדלו להיאבק על זהותם בתוך המסגרות האלה. שנים רבות אף שלטו בהר הלבנון עד שהפסידו את הבכורה בו. הם התבצרו בדרום סוריה ואף זכו (תחת הצרפתים) למדינה משלהם ב"ה הדרוזים". הם הנהיגו לפני מאה שנה את "מרד הדרוזים" הלאומי-סורי נגד הצרפתים, והפסידו גם בו. לבנון וסוריה נשלטות בימינו בידי עדות אחרות.

בישראל השיגו הדרוזים מעמד בטוח הרבה יותר. באמצע מלחמת העצמאות, בימי אחד הקרבות המכריעים, באפריל 1948, בקרב על רמת יוחנן עברו לצידה של המדינה היהודית. הם השתלבו מאז היטב במערכות הביטחון של ישראל ולא חדלו להוכיח את עוז רוחם ואת נאמנותם. בשיר שכתב יונתן נפן מיד לאחר מלחמת יום הכיפורים תמכת זאת בשתי שורות קצרות: "עם הדובון ועם העוזי/ מי יכול היה לראות שהוא דרוזי?". דובון ועוזי - שני סמלי הישראליות שכבר הוחלפו. אבל העדה היא עדיין חלק בלתי נפרד מישראל. לצערנו יש לה בתי קברות צה"ליים. הברית הזאת עם הדרוזים היא חלק מהנס שנקרא מדינת ישראל. איך שומרים על הנס הזה? על מה שקם ב-1948, ועל מה שהצלנו ב-1973? על הסגולות של ישראל שהביאו את הדרוזים לכרות ברית עם גורלנו.

בגיליון 81 של אגרת המידע של המל"מ תוכלו לקרוא על המשך הפעילות במל"מ: לקט ממפגשי המגזין זומל"מ בהם ניסינו להעשיר את התמונה בכל מה שקשור למלחמה, על הפעילות במכוני המחקר, באמ"ן, בעמותות השונות, בתחום המורשת וההנצחה ועוד.

קריאה מעשירה ומועילה

יוכי ארליך

עורכת רואים מל"מ

ראש ועדת גיוס ופעילות חברים בוועד המנהל

הרמטכ"ל בביקור במגדל שמש אחרי הטבח (צילום: דובר צה"ל)

גיליון 98 של 'מבט מל"מ' יופץ לחברי העמותה בתחילת חודש אוקטובר, כפרוס חגי תשרי, בסימן שנה למלחמת 'חרבות ברזל'.

סגן מ. מצלם כטיסת סיוור-אווירי של ה'שלף', מיחידה 9900. בגיליון - ראיון עם מפקד היחידה היוצא, רס"ן ג.

הגיליון יכלול מאמרי הגות מפרי המקלדת של אישים כמו פרופ' (אמריטוס) **אסא כשר**; ד"ר **מתי שטיינברג**; והרב **יואל בן-נון**. כמו כן יכלול הגיליון היבטים שונים של עבודת השב"כ בשטחים בעבר, הרלבנטיים גם לימינו. נגיעה נרחבת

תהיה גם בסוגיית תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל באור המלחמה העכשווית; וחשוב לא פחות - תחילת סיקור עשיית גופי מודיעין שונים בניהול הלחימה (יחידת ה'שלף' ב-9900, ואגף המודיעין והחקירות של משטרת ישראל).

בצד הגיגים אישיים של מספר כותבים, יביא הגיליון את סיפורם של שני שורדי שב"כ באסון צור הראשון (על רקע פרסום ממצאי ועדת האלוף אמיר אבולעפיה); ואת זה של דוד אוצרי, "גדעוני" איש המוסד, שמצא את מותו בתאונת מטוס.

התאזרו בסבלנות - 'טעימה' מהגיליון ניתן יהיה לקבל במסגרת זומל"מ תכנית השידורים המקוונים של המל"מ בשיתוף מ.ת.ג ב-1 בספטמבר 2024 במהלכה נביא מדברם של מספר כותבים בו, להנאת השומעים! מובטחת קריאה מהנה!

תא"ל (בדימוס) ד"ר **יוסי בן ארי**, ראש מערכת 'מבט מל"מ'

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

חמאס, הדרך ל-7 באוקטובר - "לא נניף דגל לבן"

רוני שקד

יחיא סינואר נתן מאז דגש גם לדעוה - אינדוקטרינציה דתית לאומית תוך הכשרת הנוער לפעילות צבאית כדי לייצר את הדור החדש - עם חימוש חדש, אימונים ומוטיבציה לאומית-דתית שביצע את המתקפה.

מאז שנת 2010, בהם עברו כחצי מיליון נערים וילדים מחנות קיץ, היו הכלי לבניית הדור החדש והכשרתו הצבאית למתקפה, ולא פחות מכך לשינוי חברתי המאמץ את "תרבות המוקאומה" כהוויית התנהגות יומיומית.

חמאס הטמיע בקרב הדור הצעיר את ערך הג'האד, ההקרבה, הזיכרון הקולקטיבי של הנכבה, והפכה את

ילדים פלסטינים בעזה (צילום: AP)

מיתוס השיבה לפלסטין לממשות. הטמעת מיתוס השיבה בוצעה על ידי מערכת החינוך, אמצעי התקשורת, דרשות, נאומי מנהיגים ודרך כל תוצרי התרבות, כולל בניית "רכבת השיבה" בחאן יונס, הדמיה לנסיעה למחוזות של טרום הנכבה. כך הפכה אידיאולוגיית השמדת ישראל למיתוס אסקטולוגי אפוקליפטי, המושתת על עקרון הסבלנות, על התמדה ועל דבקות במטרה שנתפשים כממשות ברת השגה. חמושים באמונה לאומית דתית יוקדת ובאינדוקטרינציה ארוכת השנים - יצאו לוחמי חמאס למתקפה באוקטובר 2023.

לא בכדי נפתחה ההרצאה בדברי ההספד של משה דיין ב-30 באפריל 1956 לרועי רוטברג שנרצח בנחל עוז: "אל נא נטיח היום האשמות על הרוצחים. מה לנו כי נטען על שנאתם העזה אלינו?... לא מהערכים אשר בעזה, כי אם מעצמנו נבקש את דמו של רועי. איך עצמנו עיינו מלהסתכל נכוחה בגורלנו?... מעבר לתלם הגבול, גואה ים של שנאה ומאוויו נקם, המצפה ליום בו תקהה השלווה את דריכותנו".

מאז עסקת שליט בשנת 2011 התכונן חמאס לעימות צבאי מאסיבי, מתוכנן ומדורג עם ישראל במטרה ליצור שינוי אסטרטגי במאבק כדי לקדם את האינטרסים הלאומיים הפלסטיניים. במוקד התוכנית מתקפה רבתי וכיבוש מחנות צה"ל וישובים ישראלים, צעד שיאלץ את ישראל ואת העולם הערבי והמערבי לשנות את מדיניותם כלפי הכיבוש הישראלי של השטחים הפלסטיניים.

שחרורם של 1,027 מחבלים בעסקת שליט ובתוכם עשרות שכיחנו ב"מועצת השורה" של בתי הכלא, ובראשם יחיא סינואר, הובילה למהפך דורי בהנהגת חמאס ולמתן דגשים לאומיים במצע הפוליטי שלה. המהפך הוליד אסטרטגיה מתקפית יזומה נגד ישראל תוך שימוש במיתוס השיבה כמניע גיוס והנעה של החברה הפלסטינית.

המהפך הדורי הוביל להעברת מוקד קבלת ההחלטות של חמאס מחו"ל לעזה, והשתלטות מלאה של ההנהגה החדשה על הזרוע הצבאית. בשנת 2017 נבחר סינואר לראש הלשכה המדינית של עזה, ובשנת 2021 השלים את השתלטותו על חמאס. כשנבחר בשנית הצליח להדיח את ח'אלד משעל, והיה למנהיג שעל פיו יישק דבר בחמאס.

ארבעה חודשים לאחר שחרורו של יחיא סינואר מהכלא הישראלי, הוא נחת בטהרן. בפגישותיו עם קאסם סולימאני, מפקד כוח אלקודס האיראני, נקבעו קווי המתאר של התוכנית שכללו הקמת כוח נוח'בה, בניית מנהרות התקפיות והגנתיות, התחמשות, בניית תעשייה צבאית, שילוב כל כוחות "ההתנגדות" בעזה תחת מפקדה אחת, ובניית התיאום עם מרכיבי הציר האיראני.

האם מלחמת לבנון השלישית בפתח או חיזבאללה וישראל שולטים בגובה הלהבות?

אייל זיסר

כוללת שלא תשרת את האינטרסים שלו ותמיט אסון על לבנון. אלא שלמרות חששו ממלחמה הוא מוכן לקחת את הסיכון שמהלכיו עלולים להפוך אותה לבלתי נמנעת.

העיתוי של מתקפת ה-7 באוקטובר הפתיע את חיזבאללה. למרות שהיה שותף לגיבוש התפיסה של החמאס בדבר מהלך משותף של "ציר הרשע" שיביא לחיסולה של ישראל. אלא שחיזבאללה וגם

פעילי חיזבאללה בלבנון (צילום: וויטוס)

מאז ה-7 באוקטובר 2023 בוערת האש בגבול הצפון. מידי יום תוקף חיזבאללה את כוחות צה"ל לאורך הגבול ואף ישובים אזרחיים שרובם פונו מיושביהם. על הרבה פחות מכך הייתה ישראל יוצאת בעבר למלחמה, אך עתה היא מעדיפה להכיל את מתקפותיו של חיזבאללה או להגיב עליהן באיפוק.

חיזבאללה מצידו מקפיד לשמור על גובה הלהבות נמוך ובוודאי שביחס ליכולות המצויות בידו. הוא ממקד את מתקפותיו בקו הגבול ולרוב לעבר מטרות צבאיות. זאת משום שהוא חושש ממלחמה

איראן נכונים להילחם עד הפלסטיני האחרון למען עזה, אבל אינם מתלהבים לשפוך את דמם שלהם למענה.

המשך בעמוד 4

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

האם מלחמת לבנון השלישית בפתח או חיזבאללה ישראל שולטים בגובה הלהבות?

של אנשי חיזבאללה מקו הגבול? ימים יגידו. אבל מה שברור הוא שגם אם הקונספציה הישראלית ביחס לחיזבאללה החזיקה מים, קרי כי הארגון אינו מעוניין במלחמה כוללת בשל החשש שלו מתוצאותיה, הרי שברור כי אופן ההתייחסות שלנו כלפי חיזבאללה צריך להשתנות מן היסוד. לא מדובר עוד בארגון טרור אלא בצבא אויב לכל דבר. גרוע מכך, השקט ששרר לאורך הגבול והאיפוק שנוהג חיזבאללה גם כיום, הם מתעתעים. שילוב קטלני של כוונות ויכולות הופך את חיזבאללה לפצצה מתקתקת שיש לפרק, ומוטב שעה אחת קודם.

בה בעת חש צורך חיזבאללה להפגין סולידריות עם חמאס, ומכאן הבחירה שלו בניהול מלחמת התשה מוגבלת לאורך הגבול. הוא והאיראנים חשים אפוא כי הזמן אינו בשל להסלמה כוללת, וכי עדיף לחכות לשעת הכושר אם תבוא. העובדה שמרביתם המכרעת של הלכנונים, ובהם גם השיעים, אינם רוצים במלחמה, תורמת אף היא לאיפוק של הארגון, הגם שלא תמנע מנצראללה להעלות הילוך אם האינטרס שלו יחייב זאת. המשך המצב הקיים לאורך הגבול הוא כנראה התרחיש הסביר, ויש להניח שאם הלחימה בעזה תסתיים ינצור חיזבאללה את נשקו. האם ניתן יהיה אז באמצעות מו"מ מדיני להגיע להסדרה בגבול הצפון שתכלול נסיגה

חוסנה של החברה הישראלית במלחמת "חרבות ברזל" נמצא ברידה ברורה - האם אפשר לעשות משהו בנושא חיוני זה?

מאיר אלון

בסיס התחושה הציבורית הקיומית של "התכנסות אל הדגל" מול האיום החיצוני המטלטל. הסולידריות הציבורית נראתה כמתחזקת שוב, על רקע תפיסת המלחמה כצודקת. הסקרים הצביעו בעליל על אמון גבוה מאוד בצה"ל (כ-90%), למרות הפיאסקו של ה-7 באוקטובר. החברה האזרחית התגייסה למבצעי התנדבות ללא תקדים.

הביטחון הלאומי של מדינת ישראל מעוגן בשני מרכיבים עיקריים: עוצמתו ויכולותיו של צה"ל, ביחד עם גורמי הביטחון האחרים, להתמודד בהצלחה עם אויביו והחוסן החברתי, האמור לאפשר לחברה הישראלית להתמודד בהצלחה עם הפרעות קשות, מהטבע ומידי אדם החוסן הפונקציונלי משקף את יכולתה של (כל) מערכת להתמודד בהצלחה עם הפרעה קשה או

מצג אופטימי זה לא שרד את המלחמה הקשה ואת הטראומה הקולקטיבית הנמשכת, שיצרה בציבור תחושות של בלבול, השפלה, העדר ביטחון אישי וספקות עמוקים לגבי גורל המדינה. בחודשים האחרונים אנו עדים לנסיגה דרמטית במרכיבי החוסן הנתפס. לכך תרמו הימשכותה של המלחמה, סימני שאלה לגבי מצבם של החטופים והמפונים, אפשרות התרחבותה של המלחמה לזירות אחרות והביצועים הירודים של הממשלה בתחומים האזרחיים. מעל כל אלה מרחף הענן הקודר של השיח הפוליטי המפלג, הפוגע בכל חלקה טובה והמאיים מאוד על יציבותה וחוסנה של המדינה. צפויה נסיגה נוספת - ואולי אף נפילה - בחוסנה של החברה הישראלית. משמעות הדבר צמצום רב-ממדי של יכולת התפקוד המערכתי של המדינה מול אתגרי המלחמה וקושי להתאוששות לאחריה. רק שינוי מערכתי טקטוני של המערכת הפוליטית יאפשר שינוי במגמה חמורה ומסוכנת זו.

אסון, לקיים רציפות תפקודית סבירה במהלכה, להתאושש ממנה במהירות ולצמוח בעקבותיה. זאת, תוך שימור זהותה וערכיה הבסיסיים. החוסן הלאומי של מערכת מדינית נמדד בעיקר על ידי המרכיבים הבאים: סולידריות של הציבור, אמון במוסדות המדינה ובמנהיגיה, משילות תקינה של מערכות השלטון, אופטימיות ותקווה. ישראל נכנסה למלחמה, עם התקפת הפתע הרצחנית של חמאס ב-7 באוקטובר, במצב של חוסן מאתגר. זאת, על רקע שנים של הפרעות פנימיות, שכללו משבר פוליטי וחברתי נמשך, מגפת הקורונה הקשה והקונפליקט הפנימי האקוטי סביב "המהפכה המשטרית" של 2023. אלה עצבו את התמונה הפנימית המקוטבת, עד לסף של מלחמת אזרחים קרה. כמקובל במקרים שונים בעבר, המלחמה ונסיבותיה עצבו לכאורה מחדש באחת - את הביטחון החיצוניים החיוביים של החוסן החברתי. זאת על

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

מלחמת רוסיה-אוקראינה: מאזן ביניים והקשר המזרח תיכוני

דניאל ראקוב

יותר בין רוסיה למערב. בינתיים, המימד במלחמה באוקראינה הוא הפריזמה העיקרית להתבוננות רוסיה על המזה"ת, כפי שבא לידי ביטוי בעמדתה של מוסקבה אחרי ה-7 לאוקטובר 2023.

מדיניות החוץ של רוסיה מבקשת להתקרב למדינות הדרום הגלובלי (שחלק ניכר מהן מוסלמיות) ולהאשים את ארה"ב ובפרט את ממשל ביידן באחריות ליצירת תנאים למשבר במזה"ת באמצעות גיבוי ישראל והנצחת נחיתות הפלסטינים. רוסיה

פוטין בטהרן נפגש עם ראסי, יולי 2022 (צילום: רויטרס)

המלחמה בין רוסיה לבין אוקראינה מצויה בשלב התשה, ללא יכולת הצדדים להגיע להכרעה צבאית. נכון ליוני-יולי 2024 רוסיה הצליחה להתאים את עצמה לסנקציות, להגדיל את סד"כ הצבא והייצור הביטחוני, בעוד שבצבא אוקראינה סבל ממחסור בציוד ובכוח אדם, שנבע מעיכובים בסיוע האמריקני בתחילת 2024, כשברקע עימות אמריקני מהמתמשכות המלחמה.

אלה הובילו את רוסיה להתקדמות זוחלת בשדה הקרב בדונבאס, בעוד עיניה נשואות לבחירות לנשיאות ארה"ב. בקרמלין סוברים, כי הזמן פועל לטובתם, אם אכן ייבחר טרמפ לנשיאות, יצומצם הגיבוי האמריקני לקייב, ויאלץ את אוקראינה לפשרה טריטוריאלית כואבת.

הרוויחה מהסתת הקשב הבינ"ל הרחק משדות המערכה באוקראינה, וניצלה את המלחמה בעזה כדי להדוף ביקורת ביחס לשיטות לחימה של צבאה.

יחסי ישראל-רוסיה התקררו בשל הגישה הביקורתית הרוסית במלחמה, וההתקרבות ההולכת וגוברת בין מוסקבה לטהראן. לרוסים ולאיראנים ניגודי אינטרסים ומשקעים היסטוריים רבים, שמאטים את ההתקרבות. עם זאת, הלחץ המערבי היציב על שניהם מקשה לתקוע טריז ביניהם, בשעה שיחסי הגומלין הביטחוניים והכלכליים מתחזקים. ואולם בקרמלין אינם רוצים בקרע עם ירושלים: חותרים שתוסיף להגביל מכירת נשק לאוקראינה, ממשיכים בשיח מניעת חיכוך עם צה"ל בסוריה ומרוצים ממתחות בין ממשלת נתניהו לממשל ביידן.

המתקפה האוקראינית המהירה בשטח רוסיה, באזור קורסק, שהחלה בימים האחרונים, עוקפת את מערכי ההגנה הרוסיים ומביכה את צבא רוסיה. קרוב לוודאי שהיא נועדה, מבחינת האוקראינים, להמחיש את פגיעות רוסיה בגזרות שלא היו עד כה בקו חזית, להעלות את מורל הצבא והאזרחים האוקראיניים ולשפר עמדות לקראת אפשרות של הקפאת לחימה או הסדרה רחבה יותר, עליה מדברים יותר ויותר במוסקבה, בקייב ובמערב. מוקדם לדעת, האם תשנה באופן יסודי את הדינאמיקה של הלחימה, האם תיבלם ע"י הרוסים במהירות, או שתגרור הסלמה רחבה

ספריית מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש מאיר עמית

קטלוג הספרייה והארכיון • קישור לספרים חדשים

ספריית מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש מאיר עמית פתוחה לעמיתי המל"מ ולקהל הרחב. הספרייה מתחדשת בספרים חדשים בתחומי הטרור, המודיעין והביטחון. כל הכותרים נגישים דרך הקטלוג המופיע באתר האינטרנט של הספרייה והארכיון: [כאן](#).

ארכיון

- ארכיון מרכז המידע והמל"מ פתוח לעמיתי המל"מ ולקהל הרחב. הארכיון עובר תהליך מיון וקטלוג מחדש של חומרי טקסט, קול ווידאו.
- כל חומרי הארכיון שעברו סריקה ומיון מאוחסנים גם וירטואלית והכותרים נגישים דרך הקטלוג המופיע באתר האינטרנט של הספרייה והארכיון.
- לארכיון דרושים מתנדבים בעלי יכולת קריאה בערבית לסיוע במיון חומרים בערבית. המעוניינים מוזמנים לפנות בדוא"ל archive@intelligence.org.il למנהלת הארכיון בכתובת:

אנטישמיות בקמפוסים בעולם: אימים עכשוויים ותגובות נחוצות

שלי ולקוביץ'

אנטישמיות חמורה. הקשר בין מימון זר לאוניברסיטאות ממדינות אוטוקרטיות לשחיקת ערכים ליברליים ועליית האנטישמיות גם הוא נדון. הוזכר שמוסדות כמו הארווארד קיבלו סכומי עתק ממקורות תקציב לא מדווחים, המשפיעים על בחירת המרצים והתכנים הנלמדים.

אוהל מחאה של סטודנטים באוניברסיטת קולומביה (צילום: AFP)

נדונו התגובות הנחוצות להתמודדות עם התופעה, כגון אימוץ הגדרת IHRA, שיתופי פעולה בין-ארגוניים, דיווח על

מקרים, התחקות אחר מקורות המימון ותמיכה ישירה בסטודנטים יהודים. הודגש הצורך להבין את השיח האנטישמי החדש, המבוסס על ערכים ליברליים וזכויות אדם. בסיום, הודגש הצורך בפעולה והוצגו הצעות לשיתופי פעולה בין-ארגוניים, פיתוח אסטרטגיה כוללת, תגבור התמיכה בסטודנטים יהודים ברחבי העולם, ושימוש באמצעים משפטיים וכלכליים כדי להיאבק באנטישמיות בקמפוסים. הוצגו דוגמאות לשיתופי פעולה מוצלחים והודגש הצורך בתמיכה משפטית, פיננסית ופסיכולוגית לסטודנטים יהודים. ההרצאה העלתה את המודעות לחשיבות המאבק באנטישמיות בקמפוסים ברחבי העולם, והציגה דרכים מעשיות להתמודדות עם התופעה ולהגנה על הסטודנטים היהודים.

בסקירה נדונו מגמות האנטישמיות בקמפוסים ברחבי העולם, תוך חלוקה לשני גלים עיקריים: הראשון סביב אירועי ה-7 באוקטובר והחודשים העוקבים, והשני שחל לאחר חג הפסח עם הקמת מאהלים בקמפוסים. בפתח הדברים הוצגה הגדרת העבודה לאנטישמיות IHRA, המהווה כלי חשוב לזיהוי תקריות אנטישמיות ומניעתן.

הוצגו נתונים מדאיגים בהם: עלייה של 235% באירועים אנטישמיים בעולם מהתקופה המקבילה אשתקד; זינוק של 700% בתקריות אנטישמיות ב-129 קמפוסים בארה"ב, ומגמה לפיה 73% מהסטודנטים היהודים בארה"ב חוו אנטישמיות או היו עדים לה מאז ה-7 באוקטובר. נידונו מקרים בולטים במוסדות אקדמיים שונים, כולל התבטאויות אנטישמיות של מרצים והפגנות אלימות. הגל הנוכחי מתאפיין בשימוש ברשתות חברתיות להפצת מסרים אנטישמיים, ובשימוש בערכים ליברליים להצדקת התנהגות אנטישמית. הוצגו מספר מקרים קונקרטיים של אירועים אנטישמיים בקמפוסים ברחבי העולם, כולל התבטאויות קשות של מרצים ומדריכי סטודנטים ותקריות אלימות בעלי אופי אנטישמי. נידונו גם מקרים ממדינות נוספות כמו קנדה, אוסטרליה, איטליה, הולנד ודרום אפריקה, בהם נרשמו תקריות

ערב עיון לזכרו של שלמה בן אלקנה

נאוה אגמון בן אלקנה

לארה"ב ולבסוף תרמה אותו ל"יד ושם". מטרת הצלמים הייתה להראות כמה "מסודר", "נעים" ו"רגוע" ליהודים אחרי הירידה מהקרונות לרציפים, שעות אחדות לפני חיסולם, בזמן שלא היה להם מושג מה מחכה להם. דבר מכל ההמשך לא בא לביטוי בצילומים. הניצולה גילתה באלבום את כל בני משפחתה שהושמדו.

קישור להרצאה: <https://youtu.be/9zRdw9yjupM>

בהמשך הרצה פרופ' אלכס בליי היסטוריון ואיש קהילת המודיעין בנושא: ערב הסעודית על פרשת דרכים בין ישראל ואיראן.

קישור להרצאה: <https://youtu.be/hlPIbDb8ubc>

ד"ר שלמה בן אלקנה ז"ל

בשיתוף עם מ.ת.ג. נמשכת הסידרה בזום על איתור נעדרים לזכרו של בן אלקנה. מוזמנים להקשיב.

בסוף יוני 2024 התקיים במל"מ ערב העיון השנתי, ה-30 במספר, לזכרו של סא"ל ד"ר שלמה בן אלקנה בהנחיית בתו נאוה אגמון.

שלמה בן אלקנה היה קצין משטרה, קצין מודיעין בצבא, חוקר פרשיות נעלמות בתולדות ישראל מומחה למיעוטים, היסטוריון, מזרחן, יוזם ומקים יחידת אית"ן אחרי מלחמת יום הכיפורים. הפתיח של ערב העיון כלל גנינה ושירה של הפסנתרן ומנצח המקהלות, עזרא מוריאל, ובנו נגן המפוחית, נועם מוריאל.

פרופ' גדעון גרייף, היסטוריון המתמחה בתקופת הבירקנאו - אביב 1944. צלמים נאציים מקצועיים צילמו את האלבום, והוא נמצא במקרה על ידי ניצולת שואה. היא לקחה אותו איתה

יום מורשת בקורס קמ"נים 195 בסימן עשור ל"צוק איתן"

סא"ל (מיל) גדעון מיטשניק, רע"ן מורשת באמ"ן

נאוה רייך, מנהלת הספרייה, בהדרכת קורס קמ"נים

כן, התקיימו מגוון הרצאות דוגמת מפגש עם האם השכולה שרה שמש, אימו של אוהד שמש ז"ל, החלל היחיד של אמ"ן ב"צוק איתן", סא"ל (מיל) פ', קמ"ן 162 ב"צוק איתן", ועוד. לטובת יום המורשת הופקה גם מיני תערוכה על "צוק איתן". תקוותנו שלפחות חלק מהצוערים והצוערות יהפכו ל"שגרירי ושגרירות מורשת" וייקחו עימם גם צידה ותובנות לכאן, לעכשיו ולעתיד.

טקס סיום קורס קמ"נים 195 נערך באמצע חודש יולי האחרון בבה"ד 15 במעמד ראש אמ"ן אלוף אהרון חליוה, קמנ"ר, מפקד מערך ההדרכה, מפקדים ומאות בני משפחה וחברים. 255 הצוערים והצוערות שהוסמכו להיות קמ"נים וקמ"ניות כבר החלו מאז לשרת במגוון תפקידים ביחידות אמ"ן.

ראש אמ"ן חזר ונטל אחריות על הכישלון המודיעיני ב-7 באוקטובר ואמר למפקדים הצעירים ולקהל: "כולכם בחרתם ונבחרתם להיות ראשוניים, להנהיג, להוביל את אמ"ן לצה"ל ולהיות דור המפקדים הבא! הדור שיתקן, שיבנה, יעצב ויקבע את דמות אמ"ן למען עם ישראל, מדינת ישראל והדורות הבאים!"

כשבוע לפני כן נערך יום המורשת של הקורס בסימן "עשור לצוק איתן". היה זה יום משמעותי, שהיווה שיאו של תהליך חקר ולמידה ממושכים. במסגרת זאת, ביקרו חלק מהצוערים גם בספריית המל"מ שם הציגה להם מנהלת הספרייה, נאוה רייך, ספרים וחומרים רלוונטיים להמחשת ייחודיות מאגרי הספרייה לאנשי המודיעין. המפגש המרכזי ביום המורשת היה עם אל"מ (מיל) א', קמ"ן פקוד דרום ב"צוק איתן", שחיבר בין המבצע למלחמת "חרבות ברזל". כמו

קורס קמ"נים במילואים - השני מאז ראשית "חרבות ברזל"

גדעון מיטשניק

צילום: משפחות הצוערים

לקמ"נים ומש"קי מודיעין בהפוגה הראשונה והשנייה וזאת לנוכח המצוקה באנשי מודיעין. צוערי הקורס קיבלו אשגר מורשת בנושא.

בסוף יולי הסתיים קורס קמ"ני מילואים, השני מאז פרוץ "חרבות ברזל". 29 צוערים הוסמכו כקמ"נים בטקס שנערך בבה"ד 15 במעמד קמנ"ר ומפקד מערך ההדרכה. הקורס נערך במשך שישה שבועות, ונחלק לשניים: פרק ההכשרה לקצונה וחלק הכשרת המודיעין. המדובר בהכשרת לוחמי מילואים, רבים מהם בני 30-40, ממגוון יחידות צה"ל הלוחמות. הם שירתו במהלך שנים קודמות ובמערכה זאת פעלו ימים רבים, והוכשרו לשמש בתפקידי מודיעין ברמת האוגדה, החטיבה והגדוד. במהלך הקורס הם נחשפו לעולם המודיעין ולאמ"ן, נפגשו עם מפקדים ואנשי מודיעין מתחומים נוספים וגם עם מורשת אמ"ן.

יומיים לפני סיום הקורס הגיע אליהם לשיחת סיכום ראש אמ"ן. הוא פרס בפניהם את עשיית אמ"ן מאז ראשית המערכה והאתגרים שבפתח, הודה להם על התנדבותם למילואים והשיב למגוון שאלות שלהם באשר להווה ולעתיד. בוגרי הקורס הצטרפו למסיימי הקורס הראשון בסיומו הוסמכו גם חמש צוערות לקמ"ניות. הקורס השלישי של קמ"ני המילואים צפוי להיפתח בעוד כשלושה חודשים. נזכיר כי במלחמת העצמאות נפתחו הכשרות של הסבת לוחמים

הפורום הישראלי ללימודי מודיעין (פיל"מ) - סיכום השנה השנייה

המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין

ד"ר אופק רימר - מנהל הפיל"מ

הפורום האקדמי הישראלי ללימודי מודיעין, שהוקם על ידי המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין במל"מ, מסיים שנה שנייה מאתגרת במיוחד. מתקפת החמאס ב-7 באוקטובר, לא רק שהביאה לביטול הכנס השנתי הראשון ללימודי מודיעין, שהיה אמור להתקיים באוניברסיטת תל אביב ב-11 באוקטובר 2023, היא גם חייבה התאמה של כל תכנית המפגשים.

בעוד הפצע פתוח ומדמם, ניגשנו לנושא של כישלונות מודיעיניים בעזרתם של שני מומחים בינלאומיים, פרופ' **איימי זיגרט** (Amy Zegart) מאוניברסיטת סטנפורד ששיתפה מניסיונה על הגורמים המרכזיים לכישלונות מודיעיניים, ופרופ' **סטיבן מרין** (Stephen Marrin), העורך הראשי של כתב-העת Intelligence and National Security, שחשף אותנו לדיונים שהתקיימו בקהילת המודיעין האמריקאית בעקבות ה-11 בספטמבר 2001 על הגישות השונות למחקר מודיעין. בהמשך השנה קיימנו עיון שהתבססו על המומחיות המקומית, ועסקו במגוון נושאים בהם השתנות היחס להתרעה בתפיסת הביטחון של ישראל, שורשי הכישלון המודיעיני ב-7 באוקטובר וחקירה של כישלונות מודיעיניים. כמו כן, שלחנו חוקרים שהשתתפו לראשונה בכנס העמותה הישראלית ליחסים בינ"ל (עיל"ב).

גם בצל המלחמה והקשיים שהיא הביאה עימה, הגענו להישגים לא מבוטלים: הגדלה של מספר החברים בפורום, הכפלה של מספר החברות בפורום, הזמנה לערוך גיליון מיוחד שיוקדש להפתעות אסטרטגיות וכישלונות מודיעיניים בכתב-העת המוביל בתחום לימודי המודיעין, Intelligence and National Security ומעל הכול - חתימה על הסכם שיתוף פעולה עם מכון דיוויד ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית, אשר יפתח בפנינו הזדמנויות רבות לקידום לימודי המודיעין באקדמיה הישראלית.

בנימה אופטימית, נשמח לראותכם עימנו בכנס השנתי ללימודי מודיעין 2024 אשר יתקיים ב-11 בספטמבר באוניברסיטה העברית בירושלים (ראו את ההזמנה המצורפת).

The Israeli Forum for Intelligence Studies
הכנס הישראלי השנתי ללימודי מודיעין 2024
 The Annual Israeli Conference for Intelligence Studies 2024

בסימן הפתעות אסטרטגיות
האמנם גזירת גורל?
Strategic Surprises
Causes and Remedies

11/09/2024
 האוניברסיטה העברית בירושלים
 THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

כניסה חופשית בהרשמה מראש
למידע נוסף ולהרשמה, לחצו כאן

ניוזלטר תקופתי
 ניתן להירשם לרשימת התפוצה של המכון לצורך קבלת עדכונים על פעילות המכון ותוצריו, באמצעות פנייה למייל:
methodology.insight@gmail.com

המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין בראשותו של תא"ל (מיל) יוסי קופרווסר ממשיך לייצר פעילות חדשנית, עשירה ומקצועית בתחומי עיסוקו. ב-25 ביוני 2024 פרסם המכון **ניוזלטר עיתי** ובו פירוט עיקרי פעילותו.

למידע נוסף על פעילות המכון ותוצריו המחקריים היכנסו לאתר המכון: www.intelligence.org.il

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) | אתר ההנצחה | ת"ד 3555 רמת השרון 4713402 | טל': 03-5497019, פקס': 03-5497731 | דוא"ל: mlm@intelligence.org.il

CONTACT US
שלחו משוב ותגובות למערכת

בוקר עיון לציון שבעים שנה לעסק הביש'

נחם אילן

המטרות, קהלי היעד ואופניה. גדעון מיטשניק הנחה את בוקר העיון, ולקראת סופו שוחח עם גיא דסה, בנו של רוברט דסה, האסיר היחיד שעדיין בחיים, ועם מיטשניק דגן, בתו של מאיר (מקס) בינט, לוחם סתר במצרים באותם הימים. בינט נחשף בשל העדר מידור והתאבד בכלא בקהיר טרם שנקרא להעיד ולהישפט על ריגול למען מדינת אויב.

גדעון מיטשניק מראיין את גיא דסה, בנו של רוברט דסה (צילום: אתר נדוני קהיר)

ביום חמישי, כ"ו בתמוז, 1 באוגוסט 2024, קיימה העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית בשיתוף עם הקרן להנצחת קדושי קהיר בוקר עיון ב"יד יצחק טבנקין" שברמת אפעל לציון שבעים שנה לעסק הביש' (ה'פרשה'). באירוע נכחו כמה משתתפים, ובהם חברות וחברים מהנהלת הקרן. יזם את האירוע והנחה אותו רע"ן מורשת באמ"ן סא"ל (מיל') גדעון מיטשניק.

פרופ' מיכאל בר-זוהר פתח בסקירה של עיקרי האירוע וגולגוליו. חלק מדבריו עוררו אי נחת ואי הסכמה בקרב הקהל, תגובה מתחייבת לנוכח ריבוי המחלוקות על עצם הנתונים שהוצגו ועל חלקם של מנהיגים מצה"ל ומהאזרחות בהתרחשות הזאת. הפרשה טלטלה את המדינה במשך כעשרים שנה, עד לאחר מלחמת יום הכיפורים. הדובר השני היה פרופ' עוזי ארז, לשעבר ראש המטה לביטחון לאומי, שהשווה בין מחדלי 'העסק הביש' לפני שבעים שנה לבין 'העסק הביש' שבו אנו נתונים מאז שמחת תורה ב-7 באוקטובר. אף דבריו עוררו קולות של תמיכה ומחאה בקרב הקהל, ממצא המלמד עד כמה היה הקהל מגוון מבחינת עמדותיו הפוליטיות. הדובר השלישי היה פרופ' נחם אילן, ראש הקרן להנצחת קדושי קהיר, שסקר וניתח את הממצאים לזכור ולהנציח את הגיבורים הטרגיים של הפרשה. בדבריו הסביר שהקמת הקרן ב-1991 הייתה סופו של תהליך הבשלה רב שנים, ותחילתו של עידן חדש של ההנצחה הן מבחינת

מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש אלוף מאיר עמית ז"ל

אל"מ (מיל') שלמה מופז

- בנושא איראן פורסמו שני מחקרים.
- - "מאמץ ניכר מצד איראן להדגיש את המשך תמיכתה ב"חזית ההתנגדות" בעקבות בחירת הנשיא פזשכיאן" (14.7.24).
- - "איראן מדגישה את המשך לכידות "חזית ההתנגדות" בתמיכתה לאחר מות הבכירים האיראנים" (6.6.24).
- בנושא המיליציות השיעיות פורסם מחקר אחד.
- "הסלמה בעימות בין ישראל והח'ותים" (23.7.24).

ספרייה

- בחודש יולי סיימה נאוה רייך את תפקידה כמנהלת הספרייה. במהלך חודש אוגוסט יכנס לתפקידו מנהל הספרייה החדש, נועם יורפוסט.
- במהלך החודשים יוני ויולי הגיעו לספרייה 502 מבקרים, ו-78 פנו באופן מקוון.

ארכיון

- ארכיון טקסט: נסרקו וקוטלגו 680 מסמכים.
- ארכיון ויזואלי: קוטלגו 310 סרטים.
- ארכיון שלל: מוינו ונרשמו 320 פריטים.

מחקרי מרכז המידע

- בחודשים יוני ויולי 2024 הפיץ מרכז המידע 34 מחקרים, 27 מחקרים עיתיים (שבועיים) ושבעה מחקרים ממוקדים. כל המחקרים תורגמו לאנגלית.

מחקרים עיתיים

- בנושא חזבאללה והזירה הצפונית - "מבט לטרור: חזבאללה, לבנון וסוריה", פורסמו תשעה מחקרים.
- בנושא הפלסטיני - "מבט לטרור ולסכסוך הישראלי פלסטיני" פורסמו תשעה מחקרים.
- בנושא איראן - "מבט לאיראן ולציר השיעי", פורסמו תשעה מחקרים.

מחקרים ממוקדים

- בנושא חזבאללה והזירה הצפונית פורסמו ארבעה מחקרים.
- - "תגובות לפגיעת רקטת חזבאללה במגדל שמס" (29.7.24).
- - "מדיניות הפעלת הכוח של חזבאללה בלחימה נגד ישראל" (11.7.24)
- - "תגובות לסיכול הממוקד של מפקד יחידת עזיז בחזבאללה" (7.7.24)
- - "תגובות לסיכול הממוקד של טאלב סאמי עבדאללה, מפקד יחידת אלנצר בחזבאללה" (16.6.24).

עמותת בוגרי יחידה 504 - מודיעין 10

גדי זהר

וברישום מלא. בעדיפות הגיעו תרומות לשיפור איכות החיים של המילואים. בכל אימת שתרומה השיקה לאמל"ח, הם קיבלו אישורים של מפקדת היחידה ואם נדרש גם חט"ל.

- פיתחו יכולות לגיוס משאבים וציוד בארץ ובחו"ל.
- פיתחו פרויקטים חדשניים - מוקד הקשר למשפחות, קרן הרווחה ותיעוד היחידה בזמן אמיתי.
- במקביל, התקיימה הפעילות השוטפת בשנת 2023 וחודשה בשנת 2024 - פעילות חברתית, מורשת, מגדלור ופעילות קרן פפו לחלוקת מלגות. בכל הפעילות זכתה האגודה לשיתוף פעולה מלא של כל הגורמים ביחידה.

סיום פרויקט "מחסנים דוממים למאגר ידע חי"

לפני כשמונה שנים יזמה העמותה את פינוי כל ארכיב הנייר של היחידה לארכיון צה"ל ומערכת הביטחון. העמותה לקחה על עצמה להטמיע את הארכיון בגנזך ארכיון צה"ל, כך שיהיה נגיש למי שיהיה ברשותו היתר המתאים על פי חוק המדינה ונוהלי הארכיון. כארבעים מתנדבים מהעמותה הקדישו ימים רבים בהטמעת החומרים, ובימים אלה הסתיים הפרויקט עד הנייר האחרון. סך הכול נגנזו מעל 40 אלף תיקים ועוד אלפי מדיות נוספות. תודות והערכה רבה מיועדים לשמואל (שמוליק) מוראד שניהל את הפרויקט ולעשרות המתנדבים. בספטמבר יערך טקס סיום הפרויקט בארכיון צה"ל בהשתתפות מפקד היחידה וכל העושים במלאכה.

ביום ראשון 28 ביולי 2024 התכנסה האספה השנתית של העמותה לאישור דוחות הפעילות לשנים 2023/2024 בהשתתפות מפקד היחידה. מפקד היחידה סקר את אתגריה במלחמה, את החזון וההיערכות לשנים הקרובות ולקראת אפשרות פתיחת חזית נוספת בצפון. היחידה כבר נערכת לתרחיש זה תוך הטמעת לקחי מלחמת "חרבות ברזל", והתחקירים שמבוצעים ביחידה, באמ"ן ובצה"ל.

היחידה, שנכנסה ללחימה מהיום הראשון ללא הערכות מוקדמת בזירת עזה, התעשתה במהירות ותרמה מודיעין ערכי מחקריות עצורים ממש מהיום הראשון למערכה. בוצעו שינויים רבים והתאמות תוך כדי הלחימה בכל מערכי היחידה ובגיוס מילואים, שהכפיל את היחידה עד קצה היכולות הפיקודיות והמנהלתיות.

היחידה עוברת תהליכי ארגון, תוספת תקנים וכוח אדם וזו תהיה יחידה אחרת גם מבחינת האיזונים במשימות. המפקד הדגיש את חשיבות הקשר עם העמותה ותרומתה, והתחושה שכולנו משפחה אחת - משפחת 504. בפתח דבריו סקר יו"ר העמותה, תא"ל (מיל) גדי זהר את הישגיה של העמותה במלחמה. ללא ספק הייתה זו שעתה הטובה שלא הייתה כדוגמתה בתולדותיה:

- פתיחת העמותה לכל בוגרי היחידה ערב המלחמה הכינו את העמותה לתקופה זו. במהלכה טיפלה העמותה בכל המערכים וגייסה חברים רבים לעמותה. גידול של מעל 70% ומכלל המערכים ביחידה.
- הוקם צוות מוביל על בסיס הוועד המנהל ומתנדבים רבים שותפו בעשייה. בזכותם הגיעו להישגים למימוש המטרה לסייע ליחידה ובמיוחד למערך המילואים.
- המדיניות הברורה הייתה שכל התרומות יגיעו ליחידה, בצורה מסודרת

נאוה ריין מסיימת את תפקידה כמנהלת הספרייה

פעילים וותיקים, משרתים בצה"ל, האקדמיה, מומחים למודיעין, טרור והיסטוריה וכן מבקשי דעת בציבור הרחב. ריין תרמה רבות מניסיונה המקצועי העשיר בתחום המידענות והאוריינות ומהידע שצברה לאורך השנים במסירות רבה ובאחריות. היא עשתה כך בסיוע צוות של מתנדבים מתחומים שונים, אנשי קהילת המודיעין לשעבר, שיחד מובילים את המקום קדימה.

ביום 30 ביולי 2024 נפרד המל"מ מנאוה ריין, מנהלת הספרייה. נאוה ריין שימשה בתפקיד מנהלת הספרייה של מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש אלוף מאיר עמית במל"מ כ-8 שנים בתקופה מורכבת ומאתגרת: תקופת הקורונה, מלחמת "חרבות ברזל" ומה שביניהם. בשנים אלה תרמה ריין להפיכתה של הספרייה לאתר חשוב וחיוני.

באירוע השתתפו רבים מאנשי המל"מ שבאו להיפרד ולשאת דברי תודה וברכה. מנכ"ל המל"מ חלמיש הודה לנאוה על עשייתה לאורך השנים, על תרומתה למל"מ ואיחל לה, בשם הנהלת המל"מ וכל הצוות, הצלחה בהמשך הדרך.

בספרייה מצוי האוסף הגדול ביותר בישראל של ספרים, מאמרים ופריטי מידע הקשורים במודיעין, בביטחון לאומי, בטרור בתולדות המזרח התיכון ועוד. הספרייה מעניקה שירותי השאלת ספרים ושירותים ביבליוגרפיים לקהלים רבים ומגוונים והנגשתם, ביניהם: חברי עמותת המל"מ, אנשי קהילת המודיעין,

פעילות עמותת בוגרי 8200 (ש.מ.2)

חן שמילו ונעם שפירא

ב"שביל המורשת" - במפקדת היחידה
הוצבו פוסטרים גדולים המספרים לחיילי מפקדת היחידה את סיפור היחידה. כמו כן, שודרג הפוסטר שסיפר את סיפורו של ענף "מסרה".

מספר סרטים שהופקו בעבר ע"י העמותה
הועברו לארכיון הויזואלי של המל"מ, במסגרת שתוף הפעולה עם המרכז למורשת המודיעין.

"מאזינים לכם" - פודקאסט חדש בעמותת בוגרי 8200! בכל פרק נפגוש בוגרות ובוגרי היחידה שהחליטו להפשיל שרולים, לקחת את הכישורים והניסיון שלהם ולהרים יוזמות חברתיות עם ניחוח של אימפקט למען החברה. את הפודקאסט מנחים **יוליה בסן**, מנהלת תוכנית Woman2Woman בעמותה ו**גיא מזרחי**, מנהל תוכנית Techlift 8200. ניתן להאזין לפודקאסט ביוטיוב ובספוטיפיי.

מחזור נוסף של תוכנית Gateway נפתח בשיתוף פעולה עם GUTS, האב החדשנות של חברת הראל. במסגרת התוכנית מקבלים שישה צוותים של יזמים ויזמות בתחומים שונים, אשר נמצאים בשלבים ראשוניים של הקמת חברת הזנק, תמיכה וליווי מעמותת הבוגרים ושותפיה.

תוכנית 8200 לעסקים קטנים פותחת מחזור חדש בעיר שדרות, ותתמוך בעשרות עסקים קטנים בעיר אשר נפגעו משמעותית מהמלחמה. התוכנית מלווה כל עסק באמצעות צוות של מנטורים ומנטוריות מהשורה הראשונה בעולם העסקי בישראל.

העמותה זכתה במכרז של רשות החדשנות להקמה וניהול של מועדון אנגלים כדי לעודד השקעות בסטרטאפים בשלבים מוקדמים. המועדון יפעל במודל אימפקט וחלק מרווחיו, לאחר אקזיט או הנפקה של חברה מושקעת, ילכו לקידום הפעילות החברתית של העמותה למען החברה בישראל. הדר אבטליון בוגרת היחידה תנהל את המועדון, והיא בעלת ניסיון רב בעולם ההון-סיכון.

מערך התמיכה הרגשית של העמותה הפועל למען חברים המשרתים במילואים ביחידה ממשיך לפעול. בקרוב יושקו ארבע קבוצות תמיכה חדשות, הן שיתקיימו פיזית ואונליין.

פרק המורשת ב-8200

- העמותה ממשיכה בכתיבתם של לקטי מורשת על פעילות היחידה בשנים שעברו הן בטורי המורשת במידעון החודשי והן בהפצה פנימית לחיילי היחידה ולקציניה.
- חומרי 8200 מועלים לארכיון צה"ל למשמרת לדורות הבאים.
- התקיימה פגישה לזכרו של אחד מאושיות היחידה בתחום הטכני ד"ר **חיים מרון** ב-25 ביולי בביתו של תא"ל (בדימוס) **אריה בנטוב**. בפגישה השתתפו בנו **אריה מרון** וחניכיו ששרתו אתו ביחידה, אשר סיפרו על תרומתו האדירה לעבודת היחידה. **איציק פומרנץ** ריכז וערך חוברת לזכרו של מרון, שניתנה לבנו, שהתרגש מאד מהמחווה.

הפגישה עם בנו של ד"ר חיים מרון

פרייקט התנדבות במיזם "עדות 710"

בימי הלחימה הראשונים, כשהכאוס עוד שלט בישראל, התאגדו כמה אנשים מתחום ההסרטה הדוקומנטרית, לצד אנשי אומנות ותיעוד, והבינו כי את סיפורם של שורדי טבח 7 באוקטובר יש לתעד כמה שיותר מהר. זאת, כדי לשמר את זיכרון האירועים ולמנוע את הכחשתם. כך הוקם פרויקט "עדות 710", המאפשר לעדים לספר את סיפורם במילותיהם, בדרך ובאופן שישקף נאמנה את תפישותיהם וחוויותיהם במהלך האירועים. למיזם החשוב הזה הצטרפו עמותת בוגרי יחידת 8200 וחברת דיקסילנג במטרה לרתום למיזם עשרות מבוגרי ובוגרות היחידה בעלי הידע והכלים לתחקר, לתמלל ולערוך עדויות, תוך מינוף ניסיונם מהשירות ביחידה. נכון להיום מתנדבים במיזם כ-50 בוגרי היחידה. הם מתמללים את העדויות למטרות קריאה, תיעוד ומחקר. העדויות המצולמות בפרויקט יעמדו לרשות העדים ויישמרו בארכיון "עדות 710". חלק מהן יוגשו לציבור לצורכי מחקר, זיכרון ולימוד, וחלקן יישמשו תיעוד היסטורי עבור הדורות הבאים. למידע נוסף בקרו באתר המיזם: www.edut710.org.

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

SAVE THE DATE

אירועים במל"מ בזום

המל"מ ממשיך לקיים את פעילות "זומל"מ, במסגרתה אנו מקיימים שידורים מקוונים עם מ.ת.ג. בסוגיות הקשורות בסדר יומנו. מרכזת ומנחה: יוכי ארליך.

להלן התוכנית למפגשים הקרובים.

יום ראשון, 1 בספטמבר 2024, שעה 18:00-19:30
שנה למלחמת "חרבות ברזל"
לקראת פרסום גיליון מיוחד של כתב העת של המל"מ
"מבט מל"מ" שיוקדש למלחמה

דוברים:

תא"ל (מיל) ד"ר יוסי בן ארי, ראש המערכת בדברי פתיחה, פרופ' (אמריטוס) אסא כשר - מוסר, אתיקה ואתגרים במלחמה, תא"ל (מיל) גדי זהר - היוםינט שלא היה ו"תרומתו" לכשל המודיעיני, ד"ר עזריאל לורבר - הטכנולוגיה בשימוש גורמי קהילת המודיעין, ברקע לקחי המלחמה.

יום ראשון, 8 בספטמבר 2024, שעה 18:00-19:30
המלכודת של סינאר
מרצה: ד"ר רונית מרזן
חוקרת חברה ופוליטיקה פלסטינית

יום ראשון, 15 בספטמבר 2024, שעה 18:00-19:30
איראן: עוצמה אזרית אתגרים מבית
פרופ' מאיר ליטבק
היסטוריון של המזרח התיכון והאסלאם אוניברסיטת תל אביב

יום ראשון, 22 בספטמבר 2024, שעה 18:00-19:30
העמדה הסינית במלחמת חרבות ברזל: גיאופוליטיקה ואינטרסים כלכליים
מרצה: ד"ר מיכל זלצר-לביד
חוקרת ומרצה במחלקה ללימודי אסיה באוניברסיטת בר-אילן.

קישור להרצאות בשעה היעודה באתר מ.ת.ג, בתיבה המופיעה בדף האתר מצד שמאל "שידור חי"
<https://bit.ly/3sTqOqL>

* התוכנית אינה סופית, יש לעקוב אחר עדכונים הנשלחים בעדכונים השבועיים ובאתר העמותה: www.intelligence.org.il

תודותינו

לנאווה אגמון בן אלקנה, לנחם אילן, למאיר אלרון, ליוסי בן ארי, לשלי וולקוביץ', לגדי זהר, לאייל זיסר, לשלמה מופז, לעמי מורן, לגדעון מיטשניק, לדודי סימן טוב, לבני סבטי, לרקפת פאר, ליוסי קופרווסר, לדניאל ראקוב, לנאווה רייך, לאופק רימר, לאלה שושנה, לחן שמילו, לנעם שפירא, לרוני שקד ולכל אלה שסייעו בהכנת הגיליון.

רואימל"מ

אגרת המידע של המרכז למורשת המודיעין המופצת באינטרנט. **שמרו על קשר** נשמח לקבל מכם משוב: התייחסויות, תגובות ובקשות. תודה, יוכי ארליך, עורכת "רואים מל"מ" mim@intelligence.org.il

השקת ספרים במל"מ

יום שלישי, 3 בספטמבר 2024, שעה 17:30 (התכנסות)

השקת הספר: 'קו לבן דק' סיפורו של מחנה השבויים 'אנצאר' בדרום לבנון

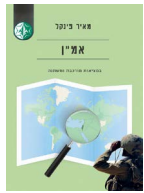

מאת דותן נווה

דברי ברכה תא"ל (מיל) יובל חלמיש, אייל רוזנפלד ואהוד בק. הנחייה ופתיחה: אל"מ (מיל) בעז זלמנוביץ. דוברים: תא"ל (מיל) גדי זהר, אל"מ (מיל) משה כפרי ודותן נווה.

יום שני, 16 בספטמבר 2024, שעה 17:30 (התכנסות)

השקת הספר: 'אמ"ן במציאות מורכבת ומשתנה'

מאת מאיר פינקל

דברי ברכה אלוף (מיל) אהרון זאבי פרקש, פאנל בהשתתפות: רב אלוף (בדימוס) בוגי יעלון, אלוף (מיל) אורי שגיא, מר אפרים הלוי. מנחה גדעון מיטשניק. כמו כן ישאו דברים: תא"ל (מיל) יוסי קופרווסר ותא"ל (מיל) איתי ברון.

שני האירועים מחייבים הרשמה מראש במזכירות המל"מ - רחלי בטלפון: 03-5497019, שלוחה 1

'בימת מודיעין' 32 שריינו ביומנכם

יום שישי 13 בספטמבר 2024 - התכנסות 08:00

הלחימה בין ישראל ל"חיזבאללה" - מאזן אימה הדדי?

פאנל מנוהל ע"י תא"ל (מיל) ד"ר אמנון סופרין בהשתתפות אלוף (מיל) אייל בן ראובן, סא"ל (מיל) שרית זהבי, ד"ר יוסי מנשוף וד"ר מיכאל סובלמן.

יום העיון פתוח לבני/ בנות זוג.

עלות לחברי מל"מ - 40 ₪ / אורחים 50 ₪

מותנה בהרשמה מוקדמת במשרדי המל"מ בטלפון: 03-5497019 רקפת או בהחזרת הטופס mim@intelligence.org.il לדוא"ל

CONTACT US שלחו משוב ותגובות למערכת